

Nr 133.

Kungl. Maj:ts proposition till riksdagen med förslag till lag om ändrad lydelse av 8 § i lagen angående sparbanker den 29 juli 1892 och till lag om ändrad lydelse av 2 § i lagen den 18 september 1903 angående tillsyn å vissa penninginrättningar, som driva sin rörelse utan av Konungen stadfäst reglemente; given Stockholms slott den 24 mars 1916.

Under åberopande av bilagda i statsrådet och lagrådet förda protokoll vill Kungl. Maj:t härmed, jämlikt § 87 regeringsformen, föreslå riksdagen att antaga härvid fogade förslag till lag om ändrad lydelse av 8 § i lagen angående sparbanker den 29 juli 1892 och till lag om ändrad lydelse av 2 § i lagen den 18 september 1903 angående tillsyn å vissa penninginrättningar, som driva sin rörelse utan av Konungen stadfäst reglemente.

De till ärendet hörande handlingar skola tillhandahållas riksdagens vederbörande utskott; och Kungl. Maj:t förbliver riksdagen med all kungl. nåd och ynnest städse välbevågen.

GUSTAF.

Axel Vennersten.

Förslag

till

Lag

om ändrad lydelse av 8 § i lagen angående sparbanker den 29 juli 1892.

Härigenom förordnas, att 8 § i lagen angående sparbanker den 29 juli 1892 skall erhålla följande ändrade lydelse:

Till Konungens befallningshavande skall sparbanks styrelse inom en månad efter huvudmännens årssammanträde avlämna förteckning å huvudmän och styrelseledamöter. Den förteckning skall genom Konungens befallningshavandes försorg, men på sparbankens bekostnad införas i lämplig ortstidning.

Denna lag träder i kraft den 1 januari 1917.

Förslag

till

Lag

om ändrad lydelse av 2 § i lagen den 18 september 1903 angående tillsyn å vissa penninginrättningar, som driva sin rörelse utan av Konungen stadfäst reglemente.

Härigenom förordnas, att 2 § i lagen den 18 september 1903 angående tillsyn å vissa penninginrättningar, som driva sin rörelse utan av Konungen stadfäst reglemente, skall erhålla följande ändrade lydelse:

Styrelse för sådan penninginrättning, varom i 1 § sägs, åligger att årligen till Konungens befallningshavande avlämna berättelse av utsedda revisorer över verkställd granskning av nästföregående års förvaltning tillika med det beslut, som fattats i fråga om ansvarsfrihet för styrelsen. Dessa handlingar skola genom Konungens befallningshavandes försorg, men på penninginrättningens bekostnad införas i lämplig ortstidning.

Styrelsen har ock att senast en månad efter bokslutets upprättande avgiva statistisk redogörelse i avseende å penninginrättningen och dess rörelse jämlikt föreskrifter, som Konungen kan låta utfärda.

Bokslut skall upprättas för kalenderår och fullständigt utvisa penninginrättningens ställning; ägande Konungens befallningshavande att, där så aktas nödigt, meddela föreskrift angående sättet för böckernas förande och avslutande.

Konungens befallningshavande äger förelägga styrelsen att fullgöra vad enligt denna lag och gällande reglemente styrelsen åligger.

Denna lag träder i kraft den 1 januari 1917.

Utdrag av protokollet över finansärenden, hållet inför Hans Maj:t Konungen i statsrådet å Stockholms slott den 19 februari 1915.

Närvarande:

Hans excellens herr statsministern HAMMARSKJÖLD,
Hans excellens herr ministern för utrikes ärendena WALLENBERG,
Statsråden HASSELROT,
VON SYDOW,
friherre BECK-FRIIS,
STENBERG,
LINNÉR,
MÖRCKE,
VENNERSTEN,
WESTMAN,
BROSTRÖM.

Efter gemensam beredning med chefen för civildepartementet anförde chefen för finansdepartementet, statsrådet Vennersten:

I 8 och 17 §§ i lagen angående sparbanker den 29 juli 1892 stadgas, att Kungl. Maj:ts befallningshavande skall på vederbörande sparbanks bekostnad i såväl länskungörelserna som tidning i orten kungöra förteckning å dess huvudmän och styrelseledamöter ävensom revisionsberättelsen tillika med det yttrande av sparbankens styrelse och det beslut av huvudmännen, vartill berättelsen må hava givit anledning.

Förut gällande författning i ämnet, kungl. förordningen den 1 oktober 1875, föreskrev intagande av nämnda tillkännagivanden endast i endera av dessa publikationer, antingen i länskungörelserna eller i ortstidning.

Har penninginrättning, som i fråga om ändamålet med sin rörelse är jämförlig med folkbank — d. v. s. solidariskt bankbolag som icke har till ändamål att driva bankrörelse i större omfattning utan blott att tillgodose den mindre omsättningen å viss ort och vars grundfond understiger en miljon kronor —, ej av Konungen stadfäst reglemente och ingår bland dess rörelsegrenar sådan inlåning, som sparbank bedriver, skall, jämlikt lagen den 18 september 1903 angående tillsyn å vissa penninginrättningar, som driva sin rörelse utan av Konungen stadfäst reglemente, penninginrättningen beträffande rörelsen i dess helhet vara underkastad tillsyn av Konungens befallningshavande i länet. För sådant ändamål åligger det jämlikt 2 § i samma lag styrelse för dylik inrättning, bland annat, att årligen till Konungens befallningshavande avlämna berättelse av utsedda revisorer över verkställd granskning av nästföregående års förvaltning tillika med det beslut, som fattats i fråga om ansvarsfrihet för styrelsen. Dessa handlingar skola genom Konungens befallningshavandes försorg, men på penninginrättningens bekostnad införas i länskungörelserna och tidning i orten.

Inom civildepartementet tillkallade sakkunniga för utredning av frågan om förändrade bestämmelser med avseende å länskungörelserna, landshövdingen G. W. Roos och landskamreraren R. Hagen, hava i sitt den 17 oktober 1914 avgivna betänkande framhållit, att genom införande i ortstidning av förteckning å sparbanks huvudmän och styrelseledamöter samt övriga ovan omnämnda handlingar all nödig publicitet vunnas och att kungörandet i länstrycket vore skäligen obehövt, häst som varken uppläsande av eller tillkännagivande om kungörelserna skedde i kyrkorna. Allmänheten erhöle tillräcklig kännedom om dessa ämnen genom tidningspressen, och det syntes därför ändamålsenligt, att kungörandet i förevarande hänseende i länskungörelserna upphörde och inskränktes till offentliggörandet i lämpliga ortstidningar. Sparbankerna och omnämnda penninginrättningar skulle därigenom kunna besparas kostnader, som, förutom landssekreterarna tillkommande ersättning, år 1911 uppgått till omkring 5,700 kronor, varjämte länsstyrelsernas tjänstemän bleve befriade från en del tidsödande arbete med korrekturläsning med mera. De sakkunniga hava föreslagit sådan ändring av 8 och 17 §§ i lagen angående sparbanker den 29 juli 1892, att förteckning å sparbanks huvudmän och styrelseledamöter samt revisionsberättelsen med tillhörande handlingar icke vidare skulle intagas i länskungörelserna.

Över de sakkunnigas ifrågavarande förslag hava yttranden infor-drats från sparbanksföreningen, Kungl. Maj:ts samtliga befallningshavande och statskontoret, vilka alla tillstyrkt detsamma.

Departements-
chefen.

I likhet med de sakkunniga och de i ärendet hörda myndigheterna anser jag, att allmänheten numera kan erhålla den i förevarande lagrum åsyftade kännedom om sparbanks och i lagen den 18 september 1903 avsedd penninginrättnings förvaltning och ekonomiska ställning genom införande i lämplig ortstidning av ifrågavarande förteckningar och revisionsberättelser med mera. Länskungörelserna distribueras huvudsakligen endast till vissa tjänstemän samt pastorsämbetena och kommunala myndigheter inom länen; tillkännagivande, som icke uppläses i kyrkorna, vinner därför icke genom intagande i länskungörelserna avsevärt ökad publicitet utöver den, som beredes genom dess införande i lämplig ortstidning. Då härtill kommer, att kungörandet i länskungörelserna föranleder en betydande årlig utgift för nämnda banker och inrättningar samt åtskilligt arbete för länsstyrelserna, anser jag mig böra tillstyrka, att omförmälda förteckningar å huvudmän och styrelseledamöter samt revisionsberättelser med tillhörande handlingar icke vidare intagas i länskungörelserna utan endast publiceras i ortspressen. I enlighet med nu angivna grunder har jag inom departementet låtit uppgöra förslag till ändrad lydelse av dels 8 § i lagen angående sparbanker den 29 juli 1892, dels ock 2 § i lagen den 18 september 1903 angående tillsyn å vissa penninginrättningar, som driva sin rörelse utan av Konungen stadfäst reglemente. Då i 17 § av förstnämnda lag beträffande offentliggörandet av däri omförmälda handlingar — revisionsberättelser m. m. — stadgas, att desamma skola offentliggöras på sätt i 8 § samma lag sägs, är för nu ifrågavarande ändamål någon ändring av 17 § i denna lag icke erforderlig.

Sedan föredragande departementschefen uppläst de två förslagen, vilka voro av den lydelse bilagorna nr 1 och 2 vid detta protokoll utvisa, hemställde departementschefen, att Kungl. Maj:t behagade förordna, att för det i § 87 regeringsformen omförmälda ändamål lagrådets yttrande över dessa förslag skulle genom utdrag av statsrådsprotokollet inhämtas.

Till denna av statsrådets övriga ledamöter biträdda hemställan behagade Hans Maj:t Konungen lämna bifall.

Ur protokollet:

Einar Hennings.

Bilaga 1.

Förslag

till

Lag

om ändrad lydelse af 8 § i lagen angående sparbanker den 29 juli 1892.

Häri genom förordnas, att 8 § i lagen angående sparbanker den 29 juli 1892 skall erhålla följande ändrade lydelse:

Till Konungens befallningshavande skall sparbanks styrelse inom en månad efter huvudmännens årssammanträde avlämna förteckning å huvudmän och styrelseledamöter. Den förteckning skall genom Konungens befallningshavandes försorg, men på sparbankens bekostnad införas i lämplig ortstidning.

Denna lag träder i kraft den 1 januari 1916.

Bilaga 2.

Förslag

till

L a g

om ändrad lydelse av 2 § i lagen den 18 september 1903 angående tillsyn å vissa penninginrättningar, som driva sin rörelse utan av Konungen stadfäst reglemente.

Häri genom förordnas, att 2 § i lagen den 18 september 1903 angående tillsyn å vissa penninginrättningar, som driva sin rörelse utan av Konungen stadfäst reglemente, skall erhålla följande ändrade lydelse:

Styrelse för sådan penninginrättning, varom i 1 § sägs, åligger att årligen till Konungens befallningshavande avlämna berättelse av utsedda revisorer över verkställd granskning av nästföregående års förvaltning tillika med det beslut, som fattats i fråga om ansvarsfrihet för styrelsen. Dessa handlingar skola genom Konungens befallningshavandes försorg, men på penninginrättningens bekostnad införas i lämplig ortstidning.

Styrelsen har ock att senast en månad efter bokslutets upprättande avgiva statistisk redogörelse i avseende å penninginrättningen och dess rörelse jämlikt föreskrifter, som Konungen kan låta utfärda.

Bokslut skall upprättas för kalenderår och fullständigt utvisa penninginrättningens ställning; ägande Konungens befallningshavande att, där så aktas nödigt, meddela föreskrift angående sättet för böckernas förande och avslutande.

Konungens befallningshavande äger förelägga styrelsen att fullgöra vad enligt denna lag och gällande reglemente styrelsen åligger.

Denna lag träder i kraft den 1 januari 1916.

---

*Utdrag av protokollet, hållet i Kungl. Maj:ts lagråd tisdagen
den 20 april 1915.*

Närvarande:

Justitieråden *Bergman,*
Sjögren,
Regeringsrådet *Palmgren,*
Justitierådet *Dyberg.*

Enligt lagrådet tillhandakommet utdrag av protokollet över finansärenden, hållet inför Hans Maj:t Konungen i statsrådet den 19 februari 1915, hade Kungl. Maj:t förordnat, att lagrådets yttrande skulle för det i § 87 regeringsformen omförmälda ändamål inhämtas över upprättade förslag till *lag om ändrad lydelse av 8 § i lagen angående sparbanker den 29 juli 1892* och till *lag om ändrad lydelse av 2 § i lagen den 18 september 1903 angående tillsyn å vissa penninginrättningar, som driva sin rörelse utan av Konungen stadfäst reglemente.*

Förslagen, som finnas bilagda detta protokoll, föredrogos inför lagrådet av landskamreraren Robert Hagen.

Lagrådet lämnade förslagen utan anmärkning.

Ur protokollet:

Erik Ölander.

*Utdrag av protokollet över finansärenden, hållet inför
Hans Maj:t Konungen i statsrådet å Stockholms slott den
24 mars 1916.*

Närvarande:

Hans excellens herr statsministern HAMMARSKJÖLD,
Hans excellens herr ministern för utrikes ärendena WALLENBERG,
Statsråden HASSELROT,
VON SYDOW,
friherre BECK-FRIIS,
STENBERG,
LINNÉR,
MÖRCKE,
VENNERSTEN,
WESTMAN,
BROSTRÖM.

Departementschefen, statsrådet Vennersten anmälde lagrådets den 20 april 1915 avgivna yttrande över de den 19 februari samma år till lagrådet remitterade förslagen till lag om ändrad lydelse av 8 § i lagen angående sparbanker den 29 juli 1892 och till lag om ändrad lydelse av 2 § i lagen den 18 september 1903 angående tillsyn å vissa penninginrättningar, som driva sin rörelse utan av Konungen stadfäst reglemente.

Lagrådet hade lämnat förslagen utan anmärkning.

Departementschefen hemställde, att ifrågavarande lagförslag, med ändring av tiden för lagarnas ikraftträdande till den 1 januari 1917, måtte jämlikt § 87 regeringsformen föreläggas riksdagen till antagande.

Till denna hemställan, vari statsrådets övriga ledamöter instämde, behagade Hans Maj:t Konungen lämna bifall och förordnade, att proposition i ämnet skulle till riksdagen avlåtas av den lydelse, bilagan litt. vid detta protokoll utvisar.

Ur protokollet:

G. Hultman.
